

Referenser enligt APA-systemet

GUIDE FÖR RÖDA KORSETS HÖGSKOLA OCH SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA

Reviderad version 2, 2021

Biblioteket och Studieverkstan, Södertörns högskola

Röda Korsets Högskola

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Innehållsförteckning

Förord till denna version.....	4
1. INLEDNING	5
1.1 Om denna referensguide	5
1.2 Att använda och hänvisa till källor.....	5
1.2.1 Plagiat.....	5
1.3 Hänvisningar och referenser.....	6
1.3.1 Hänvisningar i löpande text	6
1.3.2 Referenser i referenslista	6
1.4 Att referera	7
1.4.1 Referatmarkörer	7
1.5 Att citera	8
1.5.1 Blockcitat	8
1.6 Hjälpmedel för referenshantering.....	9
1.6.1 Libris	9
1.6.2 Ebsco.....	9
1.6.3 SöderScholar	9
1.6.4 Microsoft Office Word.....	9
1.6.5 EndNote Basic och Zotero	9
2. BOK.....	10
2.1 Bok med en författare	10
2.2 Bok med två författare	10
2.3 Bok med tre eller fler författare	11
2.4 Bok med redaktör (antologi).....	11
2.5 Kapitel i bok med redaktör (antologi)	11
2.6 Kapitel i samlingsverk (antologi)	12
2.7 E-bok/Bok hämtad från nätet	12
3. SEKUNDÄRKÄLLA.....	14
4. ARTIKEL I VETENSKAPLIG TIDSKRIFT	15
4.1 Artikel i vetenskaplig tidskrift, tryckt	15
4.2 Artikel i vetenskaplig tidskrift, med doi-nummer	15
4.2.1 Format för doi-nummer	16

4.3 Artikel i vetenskaplig tidskrift, utan doi-nummer, fritt tillgänglig.....	16
4.4 Artikel i vetenskaplig tidskrift, utan doi-nummer, ej fritt tillgänglig.....	16
5. ARTIKEL I POPULÄRVETENSKAPLIG TIDSKRIFT	17
6. ARTIKEL I DAGSTIDNING	18
7. WEBBSIDA.....	19
8. RAPPORT	20
9. UPPSLAGSVERK.....	21
10. AVHANDLING.....	22
11. EXAMENSARBETE/UPPSATS.....	23
12. KONFERENSBIDRAG	24
13. OFFENTLIGT TRYCK.....	25
13.1 Statens offentliga utredningar (SOU).....	25
13.2 Departementsserien (Ds).....	25
13.3 Lagar	26
14. LJUD OCH BILD	27
14.1 Film	27
14.2 TV- eller radioprogram.....	27
14.3 Avsnitt i TV- eller radioserie	27
14.4 Filmklipp/podcast, hämtad från nätet	28
14.5 Musik.....	28
14.6 Ljudbok.....	29
14.7 Tabell, diagram och bild.....	29
15. SOCIALA MEDIER.....	30
15.1 Facebook, öppen sida	30
15.2 Twitter	30
15.3 Blogginlägg.....	31
16. BROSCHYR.....	32
17. LÄROPLAN.....	33
18. PERSONLIG KOMMUNIKATION.....	34
19. FRÅGOR OCH SVAR (FAQ).....	35
19.1 Samma hänvisning i direkt följd	35
19.2 Mer om citat.....	35
19.2.1 Citat med utesluten text.....	35
19.2.2 Citera elektroniska dokument utan sidnummer.....	35

19.2.3 Citera filmklipp.....	36
19.2.4 Stavfel i citat.....	36
19.3 Enskild författare saknas	36
19.3.1 Organisation som författare.....	36
19.3.2 Ingen författare eller anonym författare	36
19.4 Författarnamn i hänvisningen	37
19.4.1 Namnens ordning.....	37
Observera att det för böcker med tre eller fler författare normalt räcker med att skriva den första författarens namn följt av <i>et al.</i> i referenserna i löpande text (se avsnitt 2.3.)	37
19.4.2 Författare med samma efternamn	37
19.4.3 Flera verk av olika författare inom samma parentes	37
19.4.4 Flera verk av samma författare inom samma parentes.....	37
19.4.5 Flera verk av samma författare med samma utgivningsår	38
19.5 Utgivningsår saknas	38
19.5.1 Inget utgivningsår.....	38
19.5.2 Under utgivning	38
19.6 Ordning i referenslistan.....	38
19.6.1 Alfabetisk ordning.....	38
19.6.2 Namnvarianter	39
19.6.3 Versaler i titlar	40
19.6.4 Kursivering av titlar.....	40
19.7 Ny upplaga	40
19.8 Översättning	41
19.8.1 Bok översatt från annat språk.....	41
19.8.2 Vetenskaplig artikel med översatt titel	41
19.9 Användning av &-tecken.....	41
20. FÖRKORTNINGAR.....	42
21. EXEMPEL PÅ HÄNVISNINGAR I TEXTEN.....	43
22. EXEMPEL PÅ REFERENSLISTA	44
Referenslista för denna guide	46

Förord till denna version

Detta är en reviderad version av Röda Korsets Högskolas guide till referenshantering enligt APA-systemet. En större revision av guiden publicerades 2020. Föreliggande version är en mindre omfattande rättelse och uppdatering av guiden.

Exempel på ändringar som gjorts i denna version:

- Denna guide har tagit med de förändrade rekommendationer som gavs i den sjunde upplagan av APA:s officiella guide, vilken kom ut 2020. Förändringarna gäller framför allt hur publikationer med flera författare ska refereras till. Andra förändringar är att förlagsort inte längre ska ingå i referenser samt att doi-nummer bör skrivas som klickbara länkar.
- Ett antal av de olika referensexempel som ges har reviderats.
- Pre-prints och liknande förhandspubliceringar av vetenskapliga artiklar blir allt vanligare. Därför har vi försökt förtydliga anvisningarna för hur sådana referenser skrivs.
- Förenklade anvisningar för referenser till uppslagsverk.

Observera att guiden nu även skiljer sig från *Publication Manual of the American Psychological Association* (2020) på följande punkter:

- För att följa svenska skrivregler rekommenderas inte användning av kommatecken före *och*, *&* och *et al.* Vidare utesluts kommatecken ur datumangivelser när det gäller dokument som hämtats på nätet. Dessutom utesluts punkt i referenslistan efter namn på upphavsorganisationer etc. där hela namnet skrivs ut. Uppgift om redaktör skrivs (*red.*) i stället för (*Red.*).
- För att underlätta för dig som student rekommenderas att frångå APA-regeln om att göra indrag från referensens andra rad i referenslistan. Det går bra att skriva referenslistan enligt denna guide (se kap. 22).

1. INLEDNING

1.1 Om denna referensguide

Det här är en introduktionsguide till referenshantering enligt American Psychological Association (APA) för studenter på Röda Korsets Högskola (RKH) och på Södertörns högskola (SH). Guiden är utarbetad av Biblioteket och Studieverkstan på Södertörns högskola i samarbete med lärare från RKH.¹

Guiden ger exempel på hur du refererar till ett antal vanliga typer av källor. Den är baserad på sjunde upplagan av *Publication Manual of the American Psychological Association* (2020) och följer i huvudsak denna. På några punkter avviker dock guiden från originalet – se förordet.

Denna APA-guide är inte heltäckande utan anpassad för RKH- och SH-studenters behov. För kompletterande uppgifter om referenshantering och akademiskt skrivande, **eller om du skriver på andra språk än svenska**, hänvisas till *Publication Manual of the American Psychological Association* (2020) eller *Concise Guide to APA Style* (2020). Observera att ingen guide kan vara absolut heltäckande inom referenshantering. **Om du inte hittar den typ av källa som du ska hänvisa till, försök att hitta ett närliggande exempel och utgå från det.** Syftet med att referera är att visa vilken källa du stöder dig på och att läsaren ska kunna hitta denna källa.

1.2 Att använda och hänvisa till källor

På högskolan skriver du i ett akademiskt sammanhang. Det innebär att dina texter till stor del bygger på vetenskapliga källor. Källorna används på flera olika sätt och för olika ändamål, exempelvis:

- för att hämta relevanta fakta och begreppsdefinitioner
- för att ge belägg för påståenden och slutsatser
- för att skaffa överblick över forskningsläget inom ett fält
- för att hitta lämpliga teorier och analysmodeller till en undersökning

Varje gång du använder en källa ska du ange referens till källan. Genom källhänvisningarna framgår det hur din text förhåller sig till den forskning och de auktoriteter som den bygger på. Genom att källhänvisa på ett tydligt och konsekvent sätt ger du trovärdighet åt din text. Det blir möjligt för läsaren att hitta de källor som du har använt och kontrollera det du skriver. Det blir också tydligt vad i texten som är dina egna tankegångar och slutsatser – och vad du har hämtat från andra.

Ta för vana att alltid skriva en färdig referens till en källa så fort du använder den: skriv samtidigt både hänvisningen i den löpande texten och referens till källan i referenslistan. Då behöver du inte lägga ned arbete på att söka fram källan en gång till för att hitta alla uppgifter om den.

1.2.1 Plagiat

Att plagiera innebär att skriva av eller återge någon annans tankar och formuleringar utan att ange källan. Om du konsekvent och tydligt hänvisar till de källor du använder, samt formulerar dig självständigt (se 1.4), minimerar du risken för att din text ska anses som plagiat. Plagiat kan vara grund för varning eller avstängning från dina studier. Som hjälp för att kontrollera studenttexter används systemet Ouriginal (tidigare Urkund). För mer information om referenshantering och plagiat, se <https://www.sh.se/bibliotek/referera-och-publicera/skriva-referenser>.

¹ Södertörns högskolebibliotek är bibliotek åt RKH sedan högskolan flyttade till Campus Flemingsberg 2016. Även Studieverkstan på Södertörns högskola används av RKH.

1.3 Hänvisningar och referenser

En referens består av två delar: dels en hänvisning i den löpande texten, dels en referens i referenslistan i slutet av texten. Nedan visas grundformatet för hur referenser skrivs i löpande text och i referenslistan. Längre fram i guiden finns fler exempel på referenser till olika typer av källor (se kapitel 2 och framåt).

1.3.1 Hänvisningar i löpande text

Varje gång du återger information från någon källa ska du ange en hänvisning i din text. Syftet är att visa vem som säger vad i texten samt att hjälpa läsaren att hitta den fullständiga referensen i referenslistan.

Grundformatet för hänvisningar i löpande text ser ut så här (se till höger i meningen nedan):

Kritiskt tänkande är centralt för en akademisk och professionell yrkesutövare (Forsberg, 2016, s. 72).

författarens
efternamn källans
utgivningsår sidnummer (om
du hänvisar till
en specifik sida)

Om författaren nämns i själva meningen skrivs årtal och eventuellt sidnummer i parentes direkt efter författarens namn:

Forsberg (2016, s. 72) beskriver kritiskt tänkande som centralt för en akademisk och professionell yrkesutövare.

Var noga med att placera parenteser, kommatecken, punkt och mellanslag rätt!

Sidnummer eller ej? Sidnummer ska alltid anges vid citat (se avsnitt 1.5). Även vid referat är en hänvisning med sidnummer i allmänhet tydligare än en hänvisning utan sidnummer. Sidnummer bör därför anges när det är till hjälp för läsaren för att hitta det ställe i källan som du refererar till. Det gäller i synnerhet om källtexten är lång (t.ex. en bok). Det gäller också om du hänvisar till något som är kontroversiellt eller omtvistat. Om du hänvisar övergripande till en hel text behöver sidnummer ej anges.

1.3.2 Referenser i referenslista

I referenslistan återfinns alla verk som du hänvisat till i texten. Syftet med referenslistan är att ge all information som krävs för att läsaren ska kunna hitta källan till varje referens. Läsaren ska snabbt kunna lokalisera varje källa som du hänvisar till i din text. Därför sorteras referenslistan alltid alfabetiskt på författarens efternamn.

I referenslistan skrivs uppgifterna om källan generellt enligt följande format:
Efternamn, F. (Utgivningsår). *Huvudtitel: Undertitel*. Förlag.

Exempel på hur en fullständig referens till en bok kan se ut i referenslistan:

Forsberg, A. (2016). *Omvårdnad på akademisk grund: Att utvecklas och ta ansvar*. Natur & Kultur.

Beroende på typ av källa inkluderas olika uppgifter i referenslistan. För böcker är det författare, utgivningsår, titel och förlag. Dessa uppgifter finns normalt på ett av bokens första uppslag. Ett annat sätt att hitta informationen är att söka fram boken i den nationella bibliotekskatalogen Libris (<https://libris.kb.se/>).

Från bokens post i Libris finns en länk till hur bokens referens anges enligt APA-systemet. När det gäller artiklar finns det i många databaser, t.ex. EBSCO-databaserna, länkar från artikelposterna till angivelser hur artikelreferensen anges enligt APA-systemet. Detaljer i referensutformningen kan dock skilja sig åt mellan olika databaser och referensguider. **Tänk därför på att alltid kontrollera att referenserna i din text stämmer överens med denna guide för referenshantering.**

Språket på ditt arbete avgör vilket språk som förkortningarna i referenserna ska vara på. I denna guide är exemplen på svenska. En förteckning över svenska och engelska förkortningar finns i kapitel 20.

När en referens innehåller en webbadress är det viktigt att den återges korrekt. Läs mer i kapitel 7.

Observera att personlig kommunikation inte anges i referenslistan, utan endast i löpande text. Läs mer i kapitel 18.

Mer om hur olika källtyper anges i referenslistan finns att läsa i kapitel 2 och framåt. Exempel på hur hela referenslistan utformas finns i kapitel 22 i denna guide.

1.4 Att referera

Att *referera* är att återge med egna formuleringar (till skillnad från att *citera*; se avsnitt 1.5 nedan). Att referera är en grundläggande färdighet som ingår i andra mer komplexa uppgifter på högskolan, exempelvis reflektion, analys och diskussion.

När du använder källor i ditt skrivande är det i allmänhet lämpligare att referera än att citera. Det finns flera anledningar till detta:

- När du använder egna formuleringar visar du att du har förstått och satt dig in i vad källan säger.
- Du visar att du kan förhålla dig till källan på ett självständigt sätt.
- Din text blir "din egen" och skriven med din egen röst – inte andras.

1.4.1 Referatmarkörer

När du refererar vad som står i en källa kan du använda s.k. referatmarkörer. Det är inget krav att använda referatmarkörer i varje hänvisning, men det är ibland motiverat av tydlighetsskäl, exempelvis när du refererar till flera olika källor i samma textavsnitt. Då gör referatmarkörerna det lättare för läsaren att se vad som är hämtat från vilken källa.

Exempel på referatmarkörer:

- *anser att ...*
- *beskriver hur ...*
- *betonar att ...*
- *enligt ...*
- *fastslår att ...*
- *framhåller att ...*
- *förklarar att ...*
- *hävdar att ...*
- *ifrågasätter ...*
- *instämmer med/i ...*
- *invänder mot ...*
- *konstaterar att ...*
- *lyfter fram ...*
- *menar att ...*
- *nämner att ...*
- *poängterar att ...*
- *påpekar att ...*
- *understryker att ...*

Fler referatmarkörer kan du söka fram på nätet. Observera att inte alla dessa referatmarkörer har samma innebörd. Slå upp betydelsen om du är osäker, t.ex. i Svenska Akademiens ordböcker på <https://svenska.se>.

1.5 Att citera

Att *citera* är att återge något ordagrant ur en källa. Citatet markeras med citattecken i början och slutet. Hänvisning till källan anges normalt direkt efter citatet. Vid citat anges alltid sidnummer.

Citat ska användas sparsamt – oftast är det bättre att referera vad källan säger, alltså att uttrycka det med egna formuleringar. Vid vissa tillfällen är det dock brukligt att citera direkt ur en källa, exempelvis för att återge begreppsdefinitioner. Det kan också passa bra att citera en formulering som inte går att uttrycka på ett tydligt sätt med egna ord, eller en mening som klargör en poäng i din text. Citat används också när citatet fungerar som underlag för t.ex. en analys eller en egen reflektion.

När du använder citat är det viktigt att citatet samspelar med din egen text. Ett citat som ingår som en del i en mening ska passa in i meningen i övrigt. Du behöver alltså tänka igenom hur du formulerar meningen så att den passar ihop med citatet. Längre citat behöver kommenteras och ramas in av den omgivande texten, se avsnitt 1.5.1 nedan.

Här följer tre olika exempel på hur citat kan infogas i den löpande texten. I exempel 1 används en referatmarkör. I exempel 2 fortsätter meningen efter parentesen, till skillnad från i exempel 3. Hakparentesen runt bokstaven [e] betyder att ett stort E i källan har ersatts med ett litet e i den egna texten, för att fungera ihop med resten av meningen.

Forsberg och Wengström (2016, s. 18) redogör för hur "[e]vidensbaserad hälso- och sjukvård har blivit ett vanligt begrepp både internationellt och i Sverige".

Detta betyder att "[e]vidensbaserad hälso- och sjukvård har blivit ett vanligt begrepp både internationellt och i Sverige" (Forsberg & Wengström, 2016, s. 18), men inte att ...

Sammanfattningsvis ger det en bild av att "[e]vidensbaserad hälso- och sjukvård har blivit ett vanligt begrepp både internationellt och i Sverige" (Forsberg & Wengström, 2016, s. 18).

1.5.1 Blockcitat

Är citatet längre än 40 ord skrivs det som ett så kallat blockcitat – ett eget stycke med indragen vänster- och högermarginal (ca 1 cm) och med något mindre teckensnitt än den övriga texten. Vid blockcitat används inte citattecken.

Här följer ett exempel på hur blockcitat markeras i texten. Meningarna före och efter "ramar in" citatet så att det blir tydligt vad citatet fyller för funktion i texten.

En definition av evidens:

Den vetenskapliga medicinska modellen har blivit dominerande i debatten om hur evidens ska definieras. Enligt denna modell definieras evidens bäst med hjälp av vetenskapliga metoder som prioriterar kvantitativ och objektiv kunskapssökning. Att tillämpa en vetenskaplig evidensmodell innebär att söka efter specifika interventioner som leder till specifika resultat, utan hänsyn till påverkande eller kontextberoende faktorer som socioekonomisk status, uppfattningar och övertygelser eller en stödjande omgivning. (Naidoo & Wills, 2007, s. 97)

Därmed är evidens ...

Fler exempel på citat hittar du avsnitt 19.2.

1.6 Hjälpmedel för referenshantering

Ofta är det inte nödvändigt att skriva alla referenser från grunden. Det finns flera hjälpmedel som underlättar i referensskrivandet. Tänk dock på att det är ditt eget ansvar att se till att dina referenser är korrekta enligt den referensguide du använder. **Kontrollera därför alltid referenser som genereras av nedan presenterade hjälpmedel så att de stämmer överens med din referensguide.**

1.6.1 Libris

Via den nationella bibliotekskatalogen Libris (<https://libris.kb.se/>) kan du få fram en färdig APA-referens. Sök upp titeln och klicka på alternativet *Skapa referens*. LIBRIS är framförallt användbar när du söker efter böcker och avhandlingar men även rapporter och andra typer av källor finns registrerade i LIBRIS.

1.6.2 Ebsco

I databaser från Ebsco kan du enkelt ta fram en referens till en artikel genom att klicka på alternativet *Cite* i högermenyn (i artikelposten, inte i träfflistan). Scrolla ner till *APA* under rubriken *Citation format*.

1.6.3 SöderScholar

I bibliotekets sökverktyg SöderScholar kan du också skapa en referens. Sök fram titeln, klicka på posten och välj *Referens* i menyn. Klicka på *APA* för att få referensen enligt APA-systemet.

1.6.4 Microsoft Office Word

I programmet Word kan du välja fliken *Referenser* och sedan alternativet *Infoga källhänvisning*. Du kan sedan infoga en automatisk referenslista som bygger på de källor som finns registrerade i dokumentet. Vissa uppgifter, t.ex. doi-nummer, måste du själv lägga till i referenslistan men grunden i referensen kan genereras genom Word. Observera att Word automatiskt skapar indrag från rad två i referenslistan, vilket skiljer sig från rekommendationen i denna guide.

1.6.5 EndNote Basic och Zotero

EndNote Basic och Zotero är fritt tillgängliga referenshanteringsprogram där du kan samla och organisera dina referenser samt dela dem med andra. Läs mer om hur du skapar ett konto på <https://www.sh.se/bibliotek/referera-och-publicera/skriva-referenser>.

2. BOK

Forskningsresultat kan publiceras både i form av monografier (sammanhängande böcker) och som kapitel i antologier (samlingsverk med eller utan redaktör). Läroböcker i sin tur förmedlar kunskap och sammanfattar centrala teorier eller studier inom ett visst ämne på ett lättläst och översiktligt sätt till studenter. Läs mer i bokens förord eller inledning för att få veta mer om författare, syfte, sammanhang och hur boken granskats.

I regel finns uppgifterna som behövs för att göra en bokreferens på bokens titelsida, det vill säga insidan av omslaget. Det går även att söka upp boken i fråga i den nationella bibliotekskatalogen Libris (<https://libris.kb.se/>) för att få rätt uppgifter. Om referensen gäller ett kapitel med en enskild författare i en bok med redaktör eller liknande, måste du även titta på det enskilda kapitlet.

2.1 Bok med en författare

I hänvisningen i den löpande texten skriver du författarens efternamn, året när boken gavs ut och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:
Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel*. Förlag.

I den löpande texten:

... i akademien (Forsberg, 2016, s. 15).

Enligt Forsberg (2016, s. 15) ...

I referenslistan:

Forsberg, A. (2016). *Omvårdnad på akademisk grund: Att utvecklas och ta ansvar*. Natur & Kultur.

2.2 Bok med två författare

När en bok har två författare skriver du alltid båda författarnas efternamn i hänvisningen i den löpande texten, utgivningsår och vid behov sidnummer. **Ange efternamnen i samma ordning som på boken.**

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:
Författare, A. & Författare, B. (år). *Huvudtitel: Undertitel*. Förlag.

I den löpande texten:

... för att underlätta för läsaren (Blomström & Wennerberg, 2021, s. 152).

Blomström och Wennerberg (2021, s. 152) förklarar att ...

I referenslistan:

Blomström, V. & Wennerberg, J. (2021). *Akademiskt läsande och skrivande*. Studentlitteratur.

2.3 Bok med tre eller fler författare

När en bok har tre eller fler författare skriver du endast efternamnet på den första författaren följt av *et al.* i hela den löpande texten samt utgivningsår och vid behov sidnummer. Undantag: när två hänvisningar med samma årtal får samma förkortning – då skrivs så många efternamn ut som behövs för att särskilja hänvisningarna.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A., Författare, B., Författare, C., Författare, D., Författare, E. & Författare, F. (år). *Huvudtitel: Undertitel*. Förlag.

I den löpande texten:

... för omvårdnaden (Doornbos et al., 2005, s. 32–33).

Doornbos et al. (2005, s. 32–33) konstaterar att ...

I referenslistan:

Doornbos, M.M., Groenhout, E.R., Hotz, G.K., Brandsen, C., Cusveller, B. & Flikkema, M. (2005).

Transforming care: A Christian vision of nursing practice. William B. Eerdmans Publishing Company.

2.4 Bok med redaktör (antologi)

Referenser till böcker med en eller flera redaktörer följer samma regler som bokreferenser med författare, förutom att du lägger till (*red.*) efter redaktörens namn. En generell regel är att finns det kapitelförfattare så refererar du till dem, se avsnitt 2.6. När en bok med redaktör inte har enskilda kapitelförfattare refererar du till redaktören, se exempel nedan. Referera även till redaktören när du hänvisar till ett verk i allmänhet.

I den löpande texten anger du redaktörens efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Redaktör, A. (red.). (år). *Titel: Undertitel*. Förlag.

I den löpande texten:

... sjuksköterskan (Dahlborg, 2019, s. 22).

Dahlborg (2019, s. 22) instämmer med ...

I referenslistan:

Dahlborg, E. (red.). (2019). *Att bli sjuksköterska: En introduktion till yrke och ämne*. Studentlitteratur.

2.5 Kapitel i bok med redaktör (antologi)

När det finns kapitelförfattare i en bok med redaktör hänvisar du alltid till kapitelförfattaren i löpande text såväl som i referenslistan. Om du gör hänvisningar till flera kapitel ur samma bok blir det en ny referens för varje kapitel.

I den löpande texten anger du kapitelförfattarens efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Kapitelförfattare, A. (år). Kapitelhuvudtitel: Undertitel. I A. Redaktör (red.), *Bokhuvudtitel: Undertitel* (s. x–x). Förlag.

I detta exempel har Florin skrivit ett kapitel i en bok med Ehrenberg och Wallin som redaktörer:

I den löpande texten:

... sjuksköterskans ansvar (Florin, 2019, s. 50).
Florin (2019, s. 50) påpekar att ...

I referenslistan:

Florin, J. (2019). Omvårdnadsprocessen. I A. Ehrenberg & L. Wallin (red.),
Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling (3. uppl., s. 45–76). Studentlitteratur.

Här följer ett annat exempel, där Edberg och Orrung Wallin skrivit ett kapitel i en bok som Edberg själv är medredaktör för:

I den löpande texten:

... hälsa (Edberg & Orrung Wallin, 2019, s. 679).
Edberg och Orrung Wallin (2019, s. 679) lyfter fram ...

I referenslistan:

Edberg, A.-K. & Orrung Wallin, A. (2019). Kognitiv svikt. I A.-K. Edberg & H. Wijk (red.),
Omvårdnadens grunder: Hälsa och ohälsa (3. uppl., s. 671–706). Studentlitteratur.

2.6 Kapitel i samlingsverk (antologi)

Böcker som består av kapitel skrivna av enskilda författare och inte har någon redaktör kallas för samlingsverk. Om du hänvisar till flera kapitel ur samma samlingsverk, gör en referens för varje kapitel.

I den löpande texten anger du kapitelförfattarens efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Kapitelförfattare, A. (år). Kapitelhuvudtitel: Undertitel. I *Bokhuvudtitel: Undertitel* (s. x–x). Förlag.

I den löpande texten:

... mål för hälsa (Hjern, 2009, s. 65).
Hjern (2009, s. 65) nämner att ...

I referenslistan:

Hjern, A. (2009). Barns hälsa. I *Folkhälsorapport 2009* (s. 41–68). Socialstyrelsen.

2.7 E-bok/Bok hämtad från nätet

Elektroniska böcker blir allt vanligare och ibland finns både en elektronisk och en tryckt version av samma bok. Du ska i så fall hänvisa till boken som om den vore tryckt.

I exemplet nedan är e-boken fritt tillgänglig på nätet. Lägg till doi-nummer om det finns (läs mer om doi-nummer i avsnitt 4.2), annars den exakta webbadressen.

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer. Om publiceringsår saknas anges i stället (u.å.) för "utan år".

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel*. Förlag. <http://www.xxxx.xx>

I den löpande texten:

... för deras behov (Jansson et al., 2011, s. 13).

Jansson et al. (2011, s. 13) beskriver hur ...

I referenslistan:

Jansson, M., Larsson, A.-M. & Modig, C. (2011). *Mod och mandat: Ny lagstiftning stärker barn som anhöriga: Har vi modet att möta dem?* Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

<http://www.allmannabarnhuset.se/produkt/mod-och-mandat/>

3. SEKUNDÄRKÄLLA

Med sekundärkälla menas en källa som bygger på en annan källa, s.k. primärkälla. Undvik så långt det är möjligt att använda sekundärkällor. När originalpublikationen t.ex. är äldre, svårtillgänglig eller saknas, kan det dock vara nödvändigt.

I detta exempel har du hittat en hänvisning till Nightingale (1869) i en bok av Moberg (2007). Om du inte har läst originalverket av Nightingale från 1869 men ändå vill använda hänvisningen, skriver du som i nedanstående exempel i den löpande texten. Du anger alltså både primär- och sekundärkälla, både vid referat och citat. Vid behov anges sidnummer som visar var i Mobergs bok du hämtat uppgifterna.

I referenslistan anges endast den text du läst, dvs. sekundärkällan – i det här fallet Mobergs bok.

För böcker använder du denna mall för att skriva referenser:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel*. Förlag.

I den löpande texten:

... en sjuksköterska (Nightingale, 1869, refererad/citerad i Moberg, 2007, s. 39).

Nightingale (1869, refererad i Moberg, 2007, s. 39) framhåller att ...

I referenslistan:

Moberg, Å. (2007). *Hon var ingen Florence Nightingale: Människan bakom myten*. Natur & Kultur.

4. ARTIKEL I VETENSKAPLIG TIDSKRIFT

Vetenskapliga tidskrifter presenterar resultatet av forskning. Det kan t.ex. gälla nya, empiriska studier (originalartiklar) eller översikter av tidigare studier (översiktsartiklar). Artiklarna skrivs i regel av forskare, för andra forskare och granskas av forskare inom fältet (s.k. peer review).

En referens till en vetenskaplig artikel består förutom författarnamn, utgivningsår och artikeltitel av ett antal andra uppgifter:

- **Tidskriftstitel:** Tidskriften som artikeln är publicerad i. Kursivera alltid tidskriftstiteln. Exempel: *Journal of Clinical Nursing*.
- **Volym:** Volymnumret är oftast detsamma som årgången. Volym 1 = årgång 1. En del tidskrifter väljer dock att indela sin utgivning per halvår eller kvartal. Det betyder att ett år kan ha två eller fyra volymer. Kursivera alltid volymnumret.
- **Nr:** Tidskriftsnumret. T.ex. kan en volym av en tidskrift innehålla fyra tidskriftsnummer.
- **Sidor:** Ange artikelns första och sista sida, enligt följande exempel: 45–61.
- **Doi-nr:** Om artikeln har ett doi-nummer ska det anges. Doi står för *digital object identifier* och är ett unikt digitalt identifikationsnummer. Placeringen av doi-nummer är vanligtvis på artikelns förstasida. Annars kan det stå i referensposten i databasen där artikeln hämtades eller i referensposten på tidskriftens hemsida.
- **Webbadress:** Om tidskriftsartikeln saknar doi-nummer och är fritt tillgänglig direkt från tidskriftens hemsida, ange den exakta webbadressen i stället.

4.1 Artikel i vetenskaplig tidskrift, tryckt

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer (angående angivelse av sidnummer, se avsnitt 1.3.1).

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). Artikeltitel: Undertitel. *Tidskriftstitel*, volym(nr), s–s.

I den löpande texten:

... för studenter (Wilding, 2008).

Wilding (2008) redogör för ...

I referenslistan:

Wilding, P. M. (2008). Reflective practice: A learning tool for student nurses. *British Journal of Nursing*, 17(11), 720–724.

4.2 Artikel i vetenskaplig tidskrift, med doi-nummer

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer. Angående artiklar där utgivningsår saknas eller som är under utgivning, se 19.5.2.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). Artikeltitel: Undertitel. *Tidskriftstitel*, volym(nr), s–s. <https://doi.org/xxxxx.xxxxxx.xxxxxx>

Här följer ett exempel där artikeln har tre författare. **Vid tre eller fler författare** skriver du, liksom för böcker och andra publikationer, endast den första författarens efternamn följt av *et al.* samt utgivningsår.

I den löpande texten:

... globalt (Holmgren et al., 2018).
Holmgren et al. (2018) betonar att ...

I referenslistan:

Holmgren, J., Eriksson, H. & Tegnestedt, C. (2018). Global nursing as visualised on the internet: A netnographic analysis of the emerging global paradigm in nursing. *Contemporary Nurse*, 54(4–5), 443–455. <https://doi.org/10.1080/10376178.2018.1524265>

4.2.1 Format för doi-nummer

Doi-nummer kan skrivas på olika sätt; ett par olika format förekommer. Exempel på hur samma doi-nummer kan presenteras:

<https://doi.org/10.1007/s10639-018-9769-4>

doi:10.1007/s10639-018-9769-4

doi:<https://dx.doi.org/10.1007/s10639-018-9769-4>

Det rekommenderas att skriva doi-numret som en länk, dvs. med <https://> före, samt så kort som möjligt. Av de ovanstående exemplen är således det översta att föredra. Det rekommenderas att du gör länken klickbar i din referenslista (detta görs ofta automatiskt när mellanslag sätts ut efter webbadressen).

Mycket långa doi-nummer kan förkortas med hjälp av webbtjänsten <http://shortdoi.org>.

4.3 Artikel i vetenskaplig tidskrift, utan doi-nummer, fritt tillgänglig

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). Artikeltitel: Undertitel. *Tidskriftstitel, volym(nr)*, s–s. <http://www.xxxx.xx>

Sidnummer saknas ibland i artiklar hämtade från nätet, som i exemplet nedan.

I den löpande texten:

... för äldre personer (Mion, 2003, s. 8).
Mion (2003, s. 8) understryker att ...

I referenslistan:

Mion, L. C. (2003). Care provision for older adults: Who will provide? *The Online Journal of Issues in Nursing*, 8(2).
<https://ojin.nursingworld.org/MainMenuCategories/ANAMarketplace/ANAPeriodicals/OJIN/TableofContents/Volume82003/No2May2003/CareProvisionforOlderAdults.html>

4.4 Artikel i vetenskaplig tidskrift, utan doi-nummer, ej fritt tillgänglig

Ibland saknar artikeln doi-nummer och är heller inte fritt tillgänglig på nätet, utan finns t.ex. i en databas som kräver inloggning. **Skriv då referensen som om det vore en tryckt tidskriftsartikel.** Se avsnitt 4.1.

5. ARTIKEL I POPULÄRVETENSKAPLIG TIDSKRIFT

Populärvetenskapliga tidskrifter presenterar och sammanfattar forskning inom ett visst ämne på ett underhållande och lättläst sätt för en bred publik. I ditt eget arbete kan populärvetenskapliga artiklar ge användbara tips på vidareläsning.

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:
Författare, A. (år). Artikeltitle: Undertitel. *Tidskrift* (nr), s–s.

Om volymnummer finns, följs denna mall:
Författare, A. (år). Artikeltitle: Undertitel. *Tidskrift*, volym(nr), s–s.

Om du hämtat artikeln från nätet, lägger du även till webbadress på slutet. Vissa artiklar nås bara via databaser som kräver inloggning, t.ex. Retriever Research. Skriv i sådant fall som om källan är tryckt, jfr 4.1.

Om uppgift om t.ex. sidnummer eller volymnummer saknas, utelämna detta.

I den löpande texten:

... för barn (Darcy & Karlsson, 2019).
... i framtiden (Snaprud, 2015, s. 30).
Snaprud (2015, s. 30) invänder mot ...

I referenslistan:

Darcy, L. & Karlsson, K. (2019). Är hälso- och sjukvård för barn redo att möta barnkonventionen som lag? *Barnbladet* (5), 26–28.

Snaprud, P. (2015). Elektrisk ström ersätter piller. *Forskning & Framsteg* (6), 26–31.

6. ARTIKEL I DAGSTIDNING

Dagstidningar innehåller allmänna och aktuella nyheter för allmänheten. I ett examensarbete kan du t.ex. använda dagstidningsartiklar i inledningen för att visa att ämnet du undersöker är aktuellt och angeläget.

I den löpande texten anger du efternamn, år/dag/månad för utgivning och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år, dag månad). Artikeltitle: Undertitel. *Dagstidning*, s–s.

Om du hämtat artikeln från nätet, lägger du även till webbadress på slutet, inklusive http://

Vissa artiklar nås bara via databaser som kräver inloggning, t.ex. Retriever Research. Då kan du via referenslistan visa läsaren vilken databas du hämtat artikeln ifrån, i stället för att ange webbadress.

Om t.ex. uppgift om sidnummer saknas, utelämna detta.

I den löpande texten:

... framtidens vård och omvårdnad (Jern, 2015, 2 juli).

... som läkare (Letmark, 2020, 2 april).

Letmark (2020, 2 april) visar att ...

I referenslistan:

Jern, R. (2015, 2 juli). Pristagare med mål för framtidens vård. *Katrineholms-Kuriren*. Retriever Research.

Letmark, P. (2020, 2 april). Intresset för att bli läkare och sjuksköterska ökar kraftigt. *Dagens Nyheter*. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/intresset-for-att-bli-lakare-och-sjukskoterska-okar-kraftigt>

7. WEBBSIDA

På nätet kan du hitta både information och publikationer av olika slag. När du laddar ner en artikel, bok, rapport etc. från nätet, refererar du till dessa publikationer enligt tidigare exempel i denna guide. Om du i stället hämtar information från en text som finns på *själva webbsidan*, t.ex. en organisations hemsida, se exempel nedan.

I den löpande texten anger du efternamn och årtal för publicering eller senaste uppdatering. Ofta hittar du både författare och datum längst ner på webbsidan.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel*. Hämtad dag månad år från <http://www.xxxx.xx>

Det är inte alltid det finns en enskild namngiven författare till sidan. Ange då i stället namnet på den myndighet, organisation etc. som står bakom webbsidan. Ibland saknas även årtal/datum; skriv då u.å. (utan år) i stället för årtal. Sidnummer saknas i regel på webbsidor.

Det går ofta bra att kopiera hela webbadressen och klistra in i det aktuella dokumentet. Länken ska vara klickbar.

I den löpande texten:

... är global omvårdnad (Röda Korsets Högskola, 2021).

Enligt Röda Korsets Högskola (2021) ...

I referenslistan:

Röda Korsets Högskola (2021). *Om Röda Korsets Högskola*. Hämtad 16 november 2021 från

<https://www.rkh.se/om-oss/>

8. RAPPORT

Rapporter kan skrivas i många olika sammanhang. En vetenskaplig rapport skrivs av forskare, presenterar resultatet av en vetenskaplig studie och innehåller referenser till tidigare forskning. Även organisationer, myndigheter etc. kan ge ut rapporter som t.ex. kan presentera studier eller projekt, men det är inte alltid de kan räknas som vetenskapliga. Läs mer i inledningen för information om rapportens författare, syfte, sammanhang och hur den har granskats.

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer. Det är vanligt att rapporter ges ut av organisationer, myndigheter etc.; ange i så fall organisationens namn i stället för författarnamn.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:
Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel* (Serienamn, nr x). Förlag.

Om du hämtat rapporten från nätet lägger du även till webbadressen på slutet, inklusive http://. Om uppgift om t.ex. serienamn, serienummer och förlag saknas, utelämna detta.

I den löpande texten:

... för äldre personer (Gyllensvärd, 2009, s. 5–8).

Gyllensvärd (2009, s. 5–8) förklarar ...

... löper större risk (Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, 2018, s. 40).

I referenslistan:

Gyllensvärd, H. (2009). *Fallolyckor bland äldre: En samhällsekonomisk analys och effektiva preventionsåtgärder* (Statens folkhälsoinstitut, nr R 2009:01). Statens folkhälsoinstitut.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. (2018). *Lika läge för alla?: Om omotiverade skillnader inom den sociala barn- och ungdomsvården*. <https://www.vardanalys.se/rapporter/lika-lage-for-alla/>

9. UPPSLAGSVERK

I uppslagsverk, encyklopedier och ordböcker finns kortfattad information inom ett visst ämne eller en mängd olika ämnen. Uppslagsverk av olika slag används under studierna för att t.ex. hitta fakta och definitioner eller för att få referenser och länkar till mer information.

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). Artikeltitel. I *Uppslagsverkstitel* (Band x, s. x–x). Förlag.

När det inte finns en person som författare betraktas uppslagsverkets redaktion som författare. Ange då i stället namnet på uppslagsverket som författare.

Om du hämtat informationen från nätet, lägger du även till hämtningsdatum och webbadress på slutet enligt följande:

Hämtad dag månad årtal från <http://www.xxxx.xx>

Vissa artiklar på nätet nås bara via resurser som kräver inloggning, t.ex. Nationalencyklopedin. Ange i sådant fall webbadressen till uppslagsverket i din referenslista, i stället för en direkllänk till den artikel du refererar till.

Om uppgift om t.ex. band, sidnummer och förlag saknas, utelämna detta.

I den löpande texten:

... vad gäller forskning (Jacobsson, 2011, s. 99–100).

... andra biverkningar (FASS, u.å.).

... i befolkningen (Nationalencyklopedin, u.å.).

Jacobsson (2011) menar att ...

I enlighet med anvisningarna i FASS (u.å.) ...

Nationalencyklopedin (u.å.) definierar folkhälsa ...

I referenslistan:

Jacobsson, U. (2011). Observationsstudie. I *Forskningens termer och begrepp: En ordbok* (s. 99–100). Lund: Studentlitteratur.

FASS (u.å.). *Primperan*®. Hämtad 2 november 2021 från

<https://www.fass.se/LIF/product?userType=2&nplId=19720825000020>

Nationalencyklopedin (u.å.). *Folkhälsa*. Hämtad 24 mars 2020 från <https://www.ne.se/>

10. AVHANDLING

En avhandling är ett vetenskapligt arbete som skrivs av en doktorand under en forskarutbildning i syfte att avlägga doktors- eller licentiatexamen. Avhandlingen kan publiceras som en monografi eller som en sammanläggningsavhandling (där flera vetenskapliga artiklar introduceras av en så kallad kappa).

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel* (Doktorsavhandling/Licentiatavhandling, Universitet, Institution).

Om du har hämtat avhandlingen från nätet, lägger du även till webbadressen på slutet.

I den löpande texten:

... för barns hälsa (Harder, 2011, s. 15).

Harder (2011, s. 15) hävdar att ...

I referenslistan:

Harder, M. (2011). *Barn inom Barnhälsovård: Studier om HUR barn gör sig delaktiga vid hälsobesök* (Doktorsavhandling, Karolinska Institutet, Institutionen för kvinnors och barns hälsa).

https://openarchive.ki.se/xmlui/bitstream/handle/10616/40626/Thesis_Harder.pdf?sequence=1

11. EXAMENSARBETE/UPPSATS

Examensarbeten och uppsatser skrivs av studenter på kandidat-, magister- eller masternivå. Sådana arbeten anses vanligtvis inte uppfylla kraven för att räknas som forskning men kan ge bra överblick och inspiration i ditt eget arbete.

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel* (X-uppsats/Examensarbete, Universitet, Institution).

Om du hämtat uppsatsen från nätet, lägger du även till webbadressen på slutet.

I den löpande texten:

... enligt vedertagen praxis (Granat & Malmström, 2019, s. 21).

Granat och Malmström (2019, s. 21) visar att ...

I referenslistan:

Granat, N. & Malmström, S. (2019). *Internetbaserade interventioners effekter vid långvarig smärta: En begränsad systematisk litteraturöversikt* (Examensarbete, Röda Korsets Högskola,

Hälsovetenskapliga institutionen). [http://rkh.diva-](http://rkh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1317145/FULLTEXT01.pdf)

[portal.org/smash/get/diva2:1317145/FULLTEXT01.pdf](http://rkh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1317145/FULLTEXT01.pdf)

12. KONFERENSBIDRAG

Konferensbidrag skrivs i regel av forskare, ofta som en kortare artikel, för att presentera forskning för forskarkollegor inom samma fält. Efteråt kan bidragen, eller ett urval av dem, ges ut i en konferenspublikation (*conference proceedings* på engelska).

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Kapitelförfattare, A. (år). Kapitelhuvudtitel: Undertitel. I A. Redaktör (red.), *Konferenspublikationens titel: Konferensbidrag från Konferensens namn, Konferensort, datum för konferensen.* (s. x–x). Förlag.

Om du hämtat konferensbidraget från nätet, lägger du även till doi-nummer om det finns, annars webbadressen sist i referensen: <http://www.xxxx.xx>

Om det saknas någon uppgift om konferensen, ange så fullständig information som möjligt.

Ibland publiceras konferensbidrag som artiklar i tidskrifter eller som kapitel i antologier – se tidigare exempel i denna guide.

I den löpande texten:

... utan vidare åtgärder (Jansson et al, 2013, s. 3).

Jansson et al. (2013, s. 3) menar att ...

I referenslistan:

Jansson, A., Vidarsson, M. & Brash, D. (2013). Nurses' experiences with electronic medical records. I *Scandinavian Conference on Health Informatics, Köpenhamn, Danmark, 20 augusti 2013.*

<https://www.ep.liu.se/ecp/091/021/ecp13091021.pdf>

13. OFFENTLIGT TRYCK

Med offentligt tryck menas dokument utgivna av den offentliga förvaltningen, dvs. Sveriges riksdag, regering, myndigheter m.m.

13.1 Statens offentliga utredningar (SOU)

Regeringen tillsätter statliga utredningar för att utreda möjliga lagförslag. När utredningen är klar publiceras ett s.k. betänkande i serien Statens offentliga utredningar (SOU).

I den löpande texten anger du namnet på organisationen, myndigheten etc. eller författarna som står bakom utredningen, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:
Organisation (År). *Huvudtitel: Undertitel* (SOU År:Nr). Förlag.

Om du hämtat utredningen från nätet, lägger du även till webbadressen på slutet enligt följande:
<http://www.xxxx.xx>

I den löpande texten:

... för demokratin (Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige, 2010, s. 10).
... tidigare lagstiftning (KAM-utredningen, 2019, s. 12).
KAM-utredningen (2019, s. 12) visar att ...

I referenslistan:

Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige (2010). *Ny struktur för skydd av mänskliga rättigheter: Slutbetänkande* (SOU 2010:70). Fritzes offentliga publikationer.

KAM-utredningen (2019). *Komplementär och alternativ medicin och vård: ny lagstiftning* (SOU: 2019:28). Norstedts juridik. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2019/06/sou-201928/>

13.2 Departementsserien (Ds)

Rapporter och betänkanden från Regeringskansliets departement publiceras i Departementsserien (Ds).

I den löpande texten anger du namnet på organisationen, myndigheten etc. eller författarna som står bakom rapporten, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:
Organisation (År). *Huvudtitel: Undertitel* (Ds År:Nr). Förlag.

Om du hämtat rapporten från nätet, lägger du även till webbadressen på slutet enligt följande:
<http://www.xxxx.xx>

I den löpande texten:

... för humant bruk (Socialdepartementet, 2010, s. 13).
Enligt Socialdepartementet (2010, s. 13) ...

I referenslistan:

Socialdepartementet (2010). *En översyn av regelverket för sprutor och kanyler* (Ds 2010:36). Fritzes offentliga publikationer.

<https://www.regeringen.se/49bbbe/contentassets/76e4ad0f4fdc4bfd8c847b4e5bd8b052/en-oversyn-av-regelverket-for-sprutor-och-kanyler-ds.-201036>

13.3 Lagar

Sveriges författningar, dvs. lagar och förordningar, samlas i Svensk författningssamling (SFS).

I den löpande texten anges beteckning för författningssamling, årtal, nummer och paragraf (lägg även till kapitel om det finns). Om ett vedertaget författningsnamn finns skrivs det ut i sin helhet vid första hänvisningen i den löpande texten. Om det finns en förkortning används den i resten av texten.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Beteckning för författningssamling år:nr. *Titel: Undertitel*. Förlag

Om du hämtat lagen från nätet, lägger du även till webbadressen på slutet enligt följande:

<http://www.xxxx.xx>

I den löpande texten:

Första gången: (Hälso- och sjukvårdslag [HSL], SFS 2017:30, 3 kap, 1 §), därefter: (HSL, SFS 2017:30, 3 kap, 1 §)

Som beskrivs i HSL (SFS 2017:30, 3 kap, 1 §) ...

I referenslistan:

SFS 2017:30. *Hälso- och sjukvårdslag*. Stockholm: Socialdepartementet. Hämtad från

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag_sfs-2017-30

14. LJUD OCH BILD

Här följer några exempel på referenser till audiovisuella medier. Har du använt en liknande källa som inte finns med här, utgå från exemplen nedan som mall när du utformar din referens.

14.1 Film

I den löpande texten anger du efternamnet på filmens producent och regissör samt utgivningsår.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Efternamn, A. (Producent) & Efternamn, B. (Regissör). (År). *Filmtitel* [Film]. Filmbolagets ort: Filmbolag.

I den löpande texten:

... (Zaentz & Minghella, 1996).

I filmen *The English patient* av Zaentz och Minghella (1996) ...

I referenslistan:

Zaentz, S. (Producent) & Minghella, A. (Regissör). (1996). *The English patient* [Film]. Tiger Moth Productions.

14.2 TV- eller radioprogram

I den löpande texten anger du efternamnet på TV- eller radioprogrammets producent. Om det är en serie, ange seriens första år (alternativt de år under vilka en avslutad serie sänts, t.ex. 2004–2012).

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Efternamn, A. (Producent). (År). *Programmets/seriens titel* [TV-program/Radioprogram]. Bolagets ort: Bolag.

I den löpande texten:

... (Shore, 2004).

I TV-serien *House M.D.* av Shore (2004) ...

I referenslistan:

Shore, D. (Producent). (2004). *House M.D.* [TV-program]. New York, NY: Fox Broadcasting.

14.3 Avsnitt i TV- eller radioserie

För ett avsnitt i en TV-serie eller radioserie anger du efternamnet på avsnittets författare respektive regissör i den löpande texten samt år.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Efternamn, A. (Författare) & Efternamn, B. (Regissör). (år). Titel [TV-program/Radioprogram]. I C. Efternamn (Producent), *Serie*. Bolagets ort: Bolag.

I den löpande texten:

... (Shore & Singer, 2004).

I pilotavsnittet av *House M.D.* visar Shore och Singer (2004) ...

I referenslistan:

Shore, D. (Författare) & Singer, B. (Regissör). (2004). Pilot [TV-program]. I D. Shore (Producent), *House M. D.* New York, NY: Fox Broadcasting.

14.4 Filmklipp/podcast, hämtad från nätet

I den löpande texten anger du efternamnet på producenten samt publiceringsår.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Producent (år, dag månad). *Huvudtitel: Undertitel* [Video/Podcast]. Publiceringsplattform.

<http://www.xxxx.xx>

Om datum för publicering saknas, uteslut detta från löpande text och referenslista.

I den löpande texten:

... (Karolinska Institutet, 2018).

... (Sveriges utbildningsradio, 2010).

I en filmad föreläsning från Sveriges utbildningsradio (2010) ...

I referenslistan:

Karolinska Institutet (2018, 30 augusti). *Karolinska Institutet, Campus Solna* [Video]. Youtube.

<https://www.youtube.com/watch?v=hHMK2h2U6yo&t=1s>

Sveriges utbildningsradio (2010). *Lindrände vård*. [Video]. UR Play. <https://urplay.se/program/159832-ur-samtiden-var-d-i-livets-slutskede-lindr-ande-var-d>

14.5 Musik

I den löpande texten anger du författarens eller artistens efternamn samt år för upphovsrätt eller inspelning.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (År för upphovsrätt). Titel på sången [Inspelad av B. Artist om annan än författare]. På *Albumets titel* [Medium för inspelning: CD, LP, kassett etc.]. Skivbolagets ort: Skivbolag. [Datum för inspelning om annorlunda än år för upphovsrätt].

I den löpande texten:

... (Maines et al., 2006).

Maines et al. (2006) sjunger om ...

I referenslistan:

Maines, N., Maguire, M., Robison & Wilson, D. (2006). Not ready to make nice. [Inspelad av Dixie Chicks]. På *Taking the long way* [CD]. Nashville, Tennessee: Columbia Nashville.

14.6 Ljudbok

I den löpande texten anger du författarens efternamn och utgivningsår. Vid behov anges även sidnummer, om det är möjligt att få fram den uppgiften.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel* [Ljudupptagning]. Förlag.

I den löpande texten:

... av kulturprofilen (Gustavsson, 2019).

Gustavsson (2019) fastslår att ...

I referenslistan:

Gustavsson, M. (2019). *Klubben* [Ljudupptagning]. Bonnier Audio.

14.7 Tabell, diagram och bild

Du kan fritt referera till tabeller, diagram och bilder, men för att använda dem i ditt eget arbete (t.ex. lägga in en tabell från någon annans källa) krävs ofta tillstånd från upphovspersonen.

Tabeller, diagram och bilder behandlas som om de vore kapitel i en bok eller ett kapitel i en bok med redaktör. Fristående tabeller, diagram och bilder behandlas i stället som enskilda verk.

För att referera till en tabell, ett diagram eller en bild från en tryckt eller digital källa, ange upphovsperson och utgivningsår i den löpande texten. För att underlätta för läsaren bör sidnumret finnas med.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Upphovsperson, A. (år). Titel: undertitel [Tabell/Diagram/Bild]. I A. Redaktör/Författare, *Titel: Undertitel* (s. x–x). Förlag.

Om titel saknas anges detta med [*Utan titel*] efter år i referenslistan.

Om du hämtat källan från nätet, lägger du även till webbadressen på slutet enligt följande:

<http://www.xxxx.xx>

I den löpande texten:

... psykiatrisk praxis (Levander et al., 2008, s. 234).

Levander et al. (2008, s. 234) visar att ...

I referenslistan:

Levander, S., Adler, H., Gefvert, O. & Tuninger, E. (2008). Figur 20.2 [Diagram]. I S. Levander, H. Adler, O. Gefvert & E. Tuninger, *Psykiatri. En orienterande översikt* (s. 234). Studentlitteratur.

15. SOCIALA MEDIER

Information från sociala medier kan användas t.ex. som empiriskt material i ditt eget arbete eller för att hitta länkar och tips till mer information.

När du ska referera till inlägg från bloggar, Facebook, Twitter etc., använd i första hand författarens riktiga namn, i andra hand användarnamnet. Som titel anges inläggets rubrik eller inledning (upp till 40 ord). Titeln skall inte kursiveras. Ange en så direkt och beständig länk som möjligt.

15.1 Facebook, öppen sida

I den löpande texten anger du efternamn samt år/dag/månad för publicering.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år, dag månad). Titel [Facebook-status]. <http://www.xxxx.xx>

Om Facebook-sidan inte är öppen, referera till den som personlig kommunikation. Se kapitel 18.

I den löpande texten:

(Röda Korsets Högskola, 2015, 9 april)

Röda Korsets Högskola (2015, 9 april) lyfter fram ...

I referenslistan:

Röda Korsets Högskola (2015, 9 april). Svenska Röda Korset fyller 150 år och vi är förstas med och firar [Facebook-status].

<https://www.facebook.com/rodakorsetshogskola/photos/a.230887473641369.60148.209562375773879/906848316045278/?type=1>

15.2 Twitter

I den löpande texten anger du efternamn samt år/dag/månad för publicering.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. [Användarnamn] (år, dag månad). Titel [Twitterpost]. <http://www.xxxx.xx>

För Twitterposter skrivs alltså både författarens riktiga namn och användarnamn. Om enbart användarnamnet är känt skrivs det utan hakparentes.

I den löpande texten:

(Folkhälsomyndigheten, 2015, 2 juli)

I en tweet från Folkhälsomyndigheten (2015, 2 juli) poängteras att ...

I referenslistan:

Folkhälsomyndigheten [Folkhälsomynd] (2015, 2 juli). Bättre beredskap kan sänka dödligheten vid höga temperaturer [Twitterpost]. <https://twitter.com/Folkhalsomynd/status/616499665316544512>

15.3 Blogginlägg

I den löpande texten anger du efternamn samt år/dag/månad för publicering.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år, dag månad). Titel [Blogginlägg]. Hämtad från <http://www.xxxx.xx>

I den löpande texten:

... (Jonhera, 2015, 9 maj).

(Jonhera (2015, 9 maj) hävdar att ...

I referenslistan:

Jonhera, L. (2015, 9 maj). My words against ebola: Humanity and courage [Blogginlägg]. Hämtad från <http://www.ifrc.org/en/news-and-media/blogs/my-words-against-ebola-humanity-and-courage-68599/>

16. BROSCHYR

Broschyrer är korta häften med information, reklam eller liknande. Information från broschyrer kan användas t.ex. som empiriskt material i ditt eget arbete eller för att hitta tips om vidareläsning.

I den löpande texten anger du efternamn, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel* [Broschyr]. Förlag.

Undertiteln skrivs med stor bokstav om originalets undertitel skrivs så, annars med liten bokstav.

Om du hämtat broschyren från nätet, lägger du även till webbadressen. Om uppgift om förlag saknas, utelämnas detta.

I den löpande texten:

... att främja och stödja amning (Socialstyrelsen, 2018).

Socialstyrelsen (2018) förklarar att ...

I referenslistan:

Socialstyrelsen (2018). *Tio steg som främjar amning: baserat på WHO:s Ten steps to successful breastfeeding (revised 2018)* [Broschyr]. Socialstyrelsen.

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-10-7596.pdf>

17. LÄROPLAN

Läroplaner är officiella dokument som bl.a. anger värdegrund, uppdrag, riktlinjer och mål för den svenska skolans verksamhet.

I den löpande texten anger du myndighet som gett ut läroplanen, utgivningsår och vid behov sidnummer.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Myndighet (år). *Huvudtitel: Undertitel*. Förlag.

Om du hämtat läroplanen från nätet, lägger du även till webbadressen på slutet.

I den löpande texten:

... uttrycka sig i skrift (Skolverket, 2018, s. 57).

I *Läroplan för grundskolan lyfter* Skolverket (2018, s. 57) fram ...

I referenslistan:

Skolverket (2018). *Läroplan för grundskolan 2011: reviderad 2018* (4. uppl.). Skolverket.

<https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2018/laroplan-for-grundsarskolan-reviderad-2018?id=3976>

18. PERSONLIG KOMMUNIKATION

Med personlig kommunikation menas t.ex. intervjuer, telefonsamtal, föreläsningar, brev, e-post eller anteckningar. När du vill referera till personlig kommunikation är det lämpligt att be om tillstånd från den som givit upphov till informationen. När det gäller föreläsningar ska du i regel hänvisa till kurslitteratur i stället, men i enstaka fall kan det vara motiverat att hänvisa till en föreläsning.

I den löpande texten anger du initial och efternamn på den som gett den personliga kommunikationen samt datum.

Eftersom personlig kommunikation inte är publicerad eller allmänt tillgänglig, anges den endast i den löpande texten och inte i referenslistan.

I den löpande texten:

... (A. Andersson, personlig kommunikation, 24 mars 2020).

... (A. Stålberg, föreläsning vid Röda Korsets Högskola, 14 april 2020).

I en föreläsning vid Röda Korsets Högskola (14 april 2020) beskrev A. Stålberg ...

I referenslistan:

Personlig kommunikation ska ej anges i referenslistan, se ovan.

19. FRÅGOR OCH SVAR (FAQ)

Här följer några frågor och svar om referenshantering enligt APA-systemet. Det berör både vanligt och mindre vanligt förekommande varianter och undantag. Hittar du inte svaret på din fråga här eller i övriga guiden, kan du förslagsvis kontakta Biblioteket eller Studieverkstan på ditt lärosäte för vidare hjälp.

19.1 Samma hänvisning i direkt följd

När du hänvisar till samma källa flera gånger i direkt följd efter varandra i samma stycke, kan du efter första gången utesluta årtalet om författaren då anges utanför parentes. Författare och årtal måste dock alltid skrivas ut igen när ett nytt stycke påbörjas. Om du sedan hänvisar till en ny källa och återkommer till en föregående författare längre fram, behöver du återigen ange både författare och årtal.

Exempel på hänvisningar där du kan utesluta årtalet efter första gången referensen angetts:

Andersson (2009, s. 19) menar att resultatet enbart kan förklaras av att antalet sjuksköterskor på avdelningen var fler än föregående år. Dessutom menar Andersson att ...

Resultatet kan enbart förklaras av att antalet sjuksköterskor på avdelningen var fler än föregående år (Andersson, 2009, s. 19). Dessutom menar Andersson att ...

Varje gång en hänvisning anges där författaren står inom parentes ska dock alltid årtalet inkluderas enligt följande: (Andersson, 2009). Som vanligt anges sidnummer vid behov.

19.2 Mer om citat

19.2.1 Citat med utesluten text

Om du behöver utesluta text från ett citat, använd tre punkter med mellanslag på bägge sidor för att markera detta. Inled endast i undantagsfall ett citat med tre punkter. För att markera att text uteslutits mellan två meningar används fyra punkter.

”Den vetenskapliga medicinska modellen har blivit dominerande i debatten om hur evidens ska definieras Att tillämpa en vetenskaplig evidensmodell innebär att söka efter specifika interventioner ...” (Naidoo & Wills, 2007, s. 97).

19.2.2 Citera elektroniska dokument utan sidnummer

Sidnummer saknas ibland i dokument på nätet. Beroende på hur lång texten är kan du välja att antingen utesluta sidnummer eller att ange kapitel/rubrik samt stycke.

”Samarbete mellan specialister inom olika områden är helt avgörande för att ställa en korrekt diagnos.” (Finnberg, u.å., Allmänt, stycke 2).
Finnberg (u.å., Allmänt, stycke 2) uttrycker det enligt följande: ”...”

19.2.3 Citera filmklipp

För att citera ett filmklipp anges starttiden för citatet enligt formatet tt:mm:ss (t.ex. 01:09:43).

”... alla terapier är inte lika verksamma i dessa fall.” (Sveriges utbildningsradio, 2019, 00:04:13).
Sveriges utbildningsradio (2019, 00:04:13) betonar att ”det finns goda skäl att anta att ...”

19.2.4 Stavfel i citat

Om det finns stavfel i källan inkluderas det i citatet. Lägg in ordet *sic* (kursiverat) inom hakparentes efter stavfelet för att markera att det står så i originalverket. Ordet *sic* är latin och betyder 'så'.

Eriksson (2005) visar i sin studie att ”taktil massage har en lugnande effekt [*sic*] på dementa” (s. 16).
... vilket visar att ”taktil massage har en lugnande effekt [*sic*] på dementa” (Eriksson, 2005, s. 16).

19.3 Enskild författare saknas

19.3.1 Organisation som författare

Då det inte finns någon enskild angiven person som författare kan en organisation, myndighet, universitet, högskola, institution eller ett företag fylla den funktionen. Normalt skrivs hela namnet ut men i de fall där det finns en vedertagen förkortning kan den användas. Dock skrivs namnet ut i sin helhet första gången hänvisningen anges, med förkortningen inom hakparentes: [...]. I referenslistan används det fullständiga namnet.

Första gången:
... (Förenta nationerna [FN], 2011).
Förenta nationerna [FN] (2011) utnämner ...

Därefter:
... (FN, 2011).
FN (2011) utnämner ...

19.3.2 Ingen författare eller anonym författare

Om det varken finns någon person eller organisation etc. som författare, anges titeln. Om titeln är lång förkortas den till de första tre–fyra orden. För artiklar ur uppslagsverk/encyklopedier används alltid rubriktiteln när det inte finns en person som författare.

Titlar på tidskriftsartiklar, text från webbsidor samt rubriktiteln till artiklar ur uppslagsverk och encyklopedier skrivs inom citationstecken:

... (”Lanoxin®”, 2010).
I enlighet med anvisningarna i ”Lanoxin®” (2010) kan ...

Titlar på tidskrifter, böcker, broschyrer och rapporter kursiveras:

... (*Omvårdnad idag*, 2009, s. 46).
Boken *Omvårdnad idag* (2009, s. 46) visar att ...

I de fall då författaren anges som Anonym är det också detta som anges i hänvisningen:

... (Anonym, 2009).
Anonym (2009) konstaterar att ...

19.4 Författarnamn i hänvisningen

19.4.1 Namnens ordning

När en källa har flera författare eller redaktörer skrivs namnen i samma ordning som de anges i källan.

... (Holmgren, Eriksson & Tegnestedt, 2018, s. 7).
Enligt Holmgren, Eriksson och Tegnestedt (2018, s. 7) handlar global omvårdnad om ...

Observera att det för böcker med tre eller fler författare normalt räcker med att skriva den första författarens namn följt av *et al.* i referenserna i löpande text (se avsnitt 2.3.)

19.4.2 Författare med samma efternamn

Om det finns olika hänvisningar med författare med samma efternamn måste dessa särskiljas genom att författarnas initialer läggs till. Ordna dessa hänvisningar alfabetiskt efter första initialen.

... (B. Svedberg, 2007; L. Svedberg, 2007).
Både B. Svedberg (2007) och L. Svedberg (2007) framhåller att ...

19.4.3 Flera verk av olika författare inom samma parentes

Ordna författarna alfabetiskt i parentesen i samma ordning som de kommer i referenslistan. De olika verkens författare separeras med semikolon.

... (Allgulander, 2008; Hansen, 2007; Simonsen & Aarbakke, 2004).
Allgulander (2008), Hansen (2007) och Simonsen och Aarbakke (2004) ifrågasätter detta ...

19.4.4 Flera verk av samma författare inom samma parentes

Ange författarens efternamn endast en gång och räkna sedan upp verken genom att ange deras utgivningsår. Ordna verken kronologiskt med det äldsta först. Verk under utgivning markeras med *under utgivning* och placeras sist.

... (Cullberg, 2001, 2003, 2009, under utgivning).

Cullberg (2001, 2003, 2009, under utgivning) visar att ...

19.4.5 Flera verk av samma författare med samma utgivningsår

Särskilj verk av samma författare med samma utgivningsår genom att lägga till suffixen a, b, c, och så vidare efter årtalet i hänvisningen. Suffixen i hänvisningarna i löpande text följer verkens placering i referenslistan. Suffixen som används ska även finnas i referenslistan. Verk under utgivning placeras sist i uppräknningen.

... (Segesten, 1997a, 1997b, under utgivning-a, under utgivning-b).
Segesten (1997a, 1997b, under utgivning-a, under utgivning-b) framhåller att ...

19.5 Utgivningsår saknas

19.5.1 Inget utgivningsår

När det inte finns ett utgivningsår angivet i verket eller webbsidan anges utan år (u.å.).

... (Björn & Sonesson, u.å.).
Enligt Björn och Sonesson (u.å.) ...

19.5.2 Under utgivning

Om verket är godkänt för publicering och är under utgivning anges *under utgivning*. På engelska kallas detta vanligen *pre print*, *epub ahead of print* etc.

... (Berg & Dahl, under utgivning).
Berg och Dahl (under utgivning) nämner att ...

19.6 Ordning i referenslistan

19.6.1 Alfabetisk ordning

I referenslistan ska källorna listas alfabetiskt efter efternamnet på den författare som anges först i verket:

Alvarsson, O. kommer före Bonde, J.
Lind, V. kommer före Lindstrand, A.

När det finns flera verk av samma författare listas det äldsta verket först:

Cullberg, J. (2001).
Cullberg, J. (2003).

Verk av samma författare med samma utgivningsår ordnas alfabetiskt efter titeln (räkna dock inte med artiklarna *the, a/an, den/det, en/ett* när dessa står först i titeln).

Undantaget är om verken ingår i en serie; då ska de inte ordnas alfabetiskt utan i serieordning. Referenserna särskiljs genom att lägga till suffixen a, b, c, och så vidare efter året. Suffixen ska även finnas i referenserna i den löpande texten.

Segesten, K. (1997a). *"The dream team": Bemanning och arbetsmodeller på vårdavdelning.*
 Segesten, K. (1997b). *Vårdforskarens ordbok: Uppslagsord på engelska och svenska.*

Referenser med en författare kommer före referenser där samma författare står först i en författargrupp oavsett vilket år verken är utgivna. När två referenser med flera författare har samma författare angiven först tittar man på den andra författaren och listar referenserna alfabetiskt efter den andra författaren. Om både den första och den andra författaren är densamma tittar man på den tredje författaren etc.

Cullberg, J. (2009).
 Cullberg, J., Levander, S. & Mattsson, M. (2005).
 Cullberg, J., Sandell, R., Schubert, J. & Werbart, A. (2009).

Flera referenser av olika författare med samma efternamn ordnas alfabetiskt efter första initialen.

Svedberg, B. (2003).
 Svedberg, L. (2007).

19.6.2 Namnvarianter

Författare kan ha olika varianter av förnamn och efternamn, vilket kan försvåra den alfabetiska sorteringen. Här visas exempel på författare med flera förnamn, förnamn med bindestreck, dubbla efternamn samt efternamn med prefix och suffix, s.k. namnpartiklar. Efternamn som inleds med namnpartikel (*af, von* m.fl.) ordnas efter sitt huvudnamn (t.ex. af Klintberg). Denna regel gäller inte om namnpartikeln är hopskriven med huvudnamnet (t.ex. McdDougal) eller skrivs med stor bokstav. I den löpande texten skriver du hänvisningen enligt mittenspalten. I referenslistan ordnar du referenserna enligt spalten till höger.

Fullständigt namn	Namn i löpande text	Namn i referenslista
Cheryl Tatano Beck	Beck	Beck, C. T.
Maria Brown	Brown	Brown, M.
Anna Browning	Browning	Browning, A.
Britt af Klintberg	af Klintberg	af Klintberg, B.
Daniel Macarthur	Macarthur	Macarthur, D.
David H. McDougal	McDougal	McDougal, D. H.
Ewa Pilhammar Andersson	Pilhammar Andersson	Pilhammar Andersson, E.
Denise F. Polit	Polit	Polit, D. F.
Linda de Raeve	de Raeve	de Raeve, L.
Glenn Steele, Jr.	Steele	Steele, G., Jr.
Bettina Stenbock-Hult	Stenbock-Hult	Stenbock-Hult, B.
Anna-Karin Waldemarson	Waldemarson	Waldemarson, A.-K.
Georg Henrik von Wright	von Wright	von Wright, G. H.

19.6.3 Versaler i titlar

I titlar på verk (böcker, artiklar, rapporter, författningssamlingar etc.) i referenslistan, anges i regel stor begynnelsebokstav endast på första ordet i huvudtiteln och på första ordet i undertiteln. Undertiteln kan skrivas med liten begynnelsebokstav om den skrivs så i källan.

Kirurgiska sjukdomar: Patofysiologi, behandling, specifik omvårdnad

Undantaget är tidskrifter som i regel även har stor bokstav på alla betydelsebärande ord i titeln:

Journal of Advanced Nursing

19.6.4 Kursivering av titlar

Kursiv stil används för titlar på hela verk, t.ex. böcker, rapporter, avhandlingar och tidskrifter. Detta för att hjälpa läsaren att hitta huvudpublikationen och kunna söka fram den.

Kursiv stil används däremot inte för titlar på kapitel och artiklar, då dessa som regel ingår i en huvudpublikation. Enligt APA ska kapitel och artiklar inte heller anges med citattecken.

Florin, J. (2019). Omvårdnadsprocessen. I A. Ehrenberg & L. Wallin (red.), *Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling* (3. uppl., s. 45–76). Studentlitteratur.

Dahlborg, E. (red.). (2019). *Att bli sjuksköterska: En introduktion till yrke och ämne*. Studentlitteratur.

Holmgren, J., Eriksson, H. & Tegnestedt, C. (2018). Global nursing as visualised on the internet: A netnographic analysis of the emerging global paradigm in nursing. *Contemporary Nurse*, 54(4–5), 443–455. <https://doi.org/10.1080/10376178.2018.1524265>

19.7 Ny upplaga

Det är vanligt att böcker ges ut på nytt i nya och/eller reviderade upplagor. Från och med andra upplagan ska du ange uppgift om detta i referenslistan.

För bok i ny eller reviderad upplaga, följ denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel* (x. uppl.). Förlag.

För kapitel i bok med redaktör i ny eller reviderad upplaga, följ denna mall:

Kapitelförfattare, A. (år). Kapitelhuvudtitel: undertitel. I B. Redaktör (red.), *Bokhuvudtitel: Undertitel* (x. uppl., s. x–x). Förlag.

Kristensson Hallström, I. (2020). Barnets delaktighet i vård och beslut. I K. Hanséus, M. Jägervall & M. Norman (red.), *Barnmedicin* (5. uppl., s. 179–188). Studentlitteratur.

Rice, R. (2001). *Home care nursing practice: Concepts and application* (3. uppl.). Mosby.

Trost, J. & Hultåker, O. (2007). *Enkätboken* (3. rev. och utök. uppl.). Studentlitteratur.

19.8 Översättning

19.8.1 Bok översatt från annat språk

I löpande text anger du både originalets publiceringsår och översättningens publiceringsår.

I referenslistan skriver du referensen enligt denna mall:

Författare, A. (år). *Huvudtitel: Undertitel* (A. Översättare, övers.). Förlag. (Originalarbete publicerat årtal)

I den löpande texten:

... (Herdman, 2012/2013, s. 18).

... (Schefter, 2002/2006, s. 9).

Enligt Schefter (2002/2006, s. 9) ...

I referenslistan:

Herdman, T. H. (red.). (2013). *Omvårdnadsdiagnoser: definitioner och klassifikation 2012–2014* (J. Florin, övers.) (2. uppl.). Studentlitteratur. (Originalarbete publicerat 2012)

Schefter, K. (2006). *Med mod och hjärta: En sjuksköterska i Afghanistan* (K. Fredholm Bernhoff & B. Fredholm, övers.). Bra böcker. (Originalarbete publicerat 2002)

19.8.2 Vetenskaplig artikel med översatt titel

För att underlätta för läsaren kan det vara nödvändigt att översätta titeln på en artikel som ej är författad på engelska eller svenska. Översättningen placeras inom hakparentes efter titeln.

Gagnon, C., Chouinard, M., Lavoie, M. & Champagne, F. (2010). Analyse du rôle de l'infirmière dans le suivi des personnes atteintes de maladies neuromusculaires [Nursing role in neuromuscular disorders]. *Canadian Journal of Neuroscience Nursing*, 32(4), 22–29.

19.9 Användning av &-tecken

I löpande text utgår du från svenska skrivregler och använder det vanliga ordet *och* mellan författarnamn utanför parentesen.

I parentesen och i referenslistan använder du tecknet & mellan författarnamnen för att spara utrymme.

I den löpande texten:

... (Granat & Malmström, 2019, s. 10).

Granat och Malmström (2019, s. 10) påpekar att ...

I referenslistan:

Granat, N. & Malmström, S. (2019). *Internetbaserade interventioners effekter vid långvarig smärta: En begränsad systematisk litteraturöversikt* (Examensarbete, Röda Korsets Högskola, Hälsovetenskapliga institutionen). Hämtad från <http://rkh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1317145/FULLTEXT01.pdf>

20. FÖRKORTNINGAR

Här följer en lista med vanliga förkortningar som kan förekomma i hänvisningar och referenser i svenska och engelska texter. **Observera att vissa förkortningar inte ska användas enligt APA-systemet.**

För andra vanliga förkortningar, hänvisar vi till boken *Svenska skrivregler* (2017) från Språkrådet.

Svenska	Engelska	Förklaring	Användning
a.a.		anfört arbete	Ska inte användas enligt APA
doi	doi	digital object identifier	Unikt identifikationsnummer för digitala publikationer
et al. (et alia)	et al. (et alia)	med flera (ordagrant 'och andra')	Kan användas både på svenska och engelska
l	ln	<i>l</i> och <i>ln</i> betyder att texten ingår i ett samlingsverk	Se t.ex. avsnitt 2.6 och 2.7
ibid. (ibidem)	ibid. (ibidem)	på samma ställe (som föregående referens)	Ska inte användas enligt APA
ISBN	ISBN	international standard book number	Unikt nummer för identifiering av monografier
ISSN	ISSN	international standard serial number	Unikt nummer för identifiering av seriella publikationer
m.fl.		med flera	Kan användas i stället för <i>et al.</i> , var dock konsekvent
red.	Ed./Eds.	redaktör/er Editor/Editors	Skriv <i>red.</i> med liten bokstav för att följa svenskt skrivsätt
rev.		reviderad	Anges vid reviderad upplaga
s.	p./pp.	sida/sidorna page/pages	Ingen dubbelteckning av s på svenska – skriv s. oavsett sidantal
sic		så (just så står det)	T.ex. vid citat som innehåller något anmärkningsvärt eller felaktigt
uppl.	ed.	upplaga edition	På engelska skrivs upplaga enligt följande: (2nd ed.), (3rd ed.)
u.å.	n.d.	utan år (inget utgivningsår) no date given	När utgivningsår saknas

21. EXEMPEL PÅ HÄNVISNINGAR I TEXTEN

Som ett stöd i ditt referensskrivande följer här några exempel, både bra och mindre bra, på hur du kan skriva hänvisningar i löpande text.

Exemplen är hämtade och något omarbetade från en rapport av Folkhälsomyndigheten (2019). Idén är hämtad från Jonsson (2018). Läs igenom exemplen och fundera på hur du själv brukar referera samt vad du kan förbättra i ditt eget skrivande.

Otydligt refererat – undvik

I detta referat finns endast en hänvisning på slutet, vilket gör det otydligt för läsaren när referatet börjar och vem som säger vad i texten:

Merparten av dessa studier visar att flickor oftare har psykisk ohälsa, framför allt depression och internaliserande problem. Föräldrars erfarenhet av våld, och särskilt tortyr, har också visat sig inverka starkt negativt på barnets psykiska hälsa, liksom erfarenhet av våld efter ankomst till det nya hemlandet. Många av de barn som flyr i dag har nära familj kvar i krigshärjade områden. Barn med anhöriga i en sådan situation, eller med anhöriga som de har svårt att få kontakt med, har också ökad risk för psykisk ohälsa (Fazel et al., 2016, s. 12).

Korrekt men svårläst

Detta referat innehåller visserligen korrekta hänvisningar men är svårläst på grund av för många hänvisningar i texten:

Merparten av dessa studier visar att flickor oftare har psykisk ohälsa, framför allt depression och internaliserande problem (Fazel et al., 2016, s. 12). Föräldrars erfarenhet av våld, och särskilt tortyr, har också visat sig inverka starkt negativt på barnets psykiska hälsa, liksom erfarenhet av våld efter ankomst till det nya hemlandet (Fazel et al., 2016, s. 12). Många av de barn som flyr i dag har nära familj kvar i krigshärjade områden. Barn med anhöriga i en sådan situation, eller med anhöriga som de har svårt att få kontakt med, har också ökad risk för psykisk ohälsa (Fazel et al., 2016, s. 12).

Bra

Här är referatet både korrekt och tydligt. Som läsare får du redan från början veta var informationen kommer ifrån genom användningen av en referatmarkör och en hänvisning, vilket följs upp i sista meningen med en avslutande hänvisning. Använd gärna referatmarkörer genomgående i din text.

Enligt Fazel et al. (2016, s. 12) visar merparten av dessa studier att flickor oftare har psykisk ohälsa, framför allt depression och internaliserande problem. Föräldrars erfarenhet av våld, och särskilt tortyr, har också visat sig inverka starkt negativt på barnets psykiska hälsa, liksom erfarenhet av våld efter ankomst till det nya hemlandet. Många av de barn som flyr i dag har nära familj kvar i krigshärjade områden. Barn med anhöriga i en sådan situation, eller med anhöriga som de har svårt att få kontakt med, har också ökad risk för psykisk ohälsa (Fazel et al., 2016, s. 12).

Observera att detta bara är ett av många tänkbara exempel på hur referat kan skrivas på ett korrekt och tydligt sätt. Prova dig fram och låt gärna någon annan läsa din text. Biblioteket och språk- eller skrivverkstaden på ditt lärosäte erbjuder ofta handledning i referenshantering.

För olika exempel på hur du citerar i den löpande texten, se avsnitt 1.5.

22. EXEMPEL PÅ REFERENSLISTA

Denna referenslista är tänkt som ett stöd i ditt referensskrivande och innehåller exempel på hur du kan referera till några vanliga typer av källor som tagits upp tidigare i guiden.

För tydlighetens skull avslutas varje referens här med en kort beskrivning i fetstil inom [...]. Observera att detta inte ska vara med i din egen referenslista.

Kom ihåg att ordna listan i alfabetisk ordning efter *efternamn* och att korrekturläsa innan du lämnar in så att alla namn, årtal etc. stämmer. I avsnitt 19.6 kan du läsa mer om hur du ordnar referenslistan.

Referenser

Dahlborg, E. (red.). (2019). *Att bli sjuksköterska: En introduktion till yrke och ämne*. Studentlitteratur.
[Bok med redaktör, tryckt]

Florin, J. (2019). Omvårdnadsprocessen. I A. Ehrenberg & L. Wallin (red.), *Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling* (3. uppl., s. 45–76). Studentlitteratur.
[Kapitel i bok, med två redaktörer, tryckt]

Folkhälsa (u.å.). I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 24 mars 2020 från <https://www.ne.se/>
[Artikel i uppslagsverk, osignerad, utan år, hämtad från nätet, ej fritt tillgänglig]

Granat, N. & Malmström, S. (2019). *Internetbaserade interventioners effekter vid långvarig smärta: En begränsad systematisk litteraturoversikt* (Examensarbete, Röda Korsets Högskola, Hälsovetenskapliga institutionen). <http://rkh.diva-portal.org/smash/get/diva2:1317145/FULLTEXT01.pdf>
[Examensarbete, hämtad från nätet]

Harder, M. (2011). *Barn inom Barnhälsovård: Studier om HUR barn gör sig delaktiga vid hälsobesök* (Doktorsavhandling, Karolinska Institutet, Institutionen för kvinnors och barns hälsa).
https://openarchive.ki.se/xmlui/bitstream/handle/10616/40626/Thesis_Harder.pdf?sequence=1
[Avhandling, hämtad från nätet]

Herdman, T. H. (red.). (2013). *Omvårdnadsdiagnoser: definitioner och klassifikation 2012–2014* (J. Florin, övers.) (2. uppl.). Studentlitteratur. (Originalarbete publicerat 2012)
[Översatt bok med redaktör, ny upplaga]

Holmgren, J., Eriksson, H. & Tegnestedt, C. (2018). Global nursing as visualised on the internet: A netnographic analysis of the emerging global paradigm in nursing. *Contemporary Nurse*, 54(4–5), 443–455. <https://doi.org/10.1080/10376178.2018.1524265>
[Artikel i tidskrift, tre författare, med doi-nr]

Jansson, A., Vidarsson, M. & Brash, D. (2013). Nurses' experiences with electronic medical records. I *Scandinavian Conference on Health Informatics, Köpenhamn, Danmark, 20 augusti 2013*.
<https://www.ep.liu.se/ecp/091/021/ecp13091021.pdf>
[Konferensbidrag, hämtad från nätet]

Jonhera, L. (2015, 9 maj). My words against ebola: Humanity and courage [Blogginlägg].
<http://www.ifrc.org/en/news-and-media/blogs/my-words-against-ebola-humanity-and-courage-68599/>
[Blogginlägg]

KAM-utredningen (2019). *Komplementär och alternativ medicin och vård: ny lagstiftning* (SOU: 2019:28). Norstedts juridik. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2019/06/sou-201928/>
[SOU, hämtad från nätet]

Karolinska Institutet (2018, 30 augusti). *Karolinska Institutet, Campus Solna* [Video]. <https://www.youtube.com/watch?v=hHMK2h2U6yo&t=1s>
[Video, hämtad från nätet]

Lennér-Axelsson, B. & Thylefors, I. (2018). *Arbetsgruppens psykologi* (5 uppl.). Natur & Kultur.
[Bok, ny upplaga, tryckt]

Letmark, P. (2020, 2 april). Intresset för att bli läkare och sjuksköterska ökar kraftigt. *Dagens Nyheter*. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/intresset-for-att-bli-lakare-och-sjukskoterska-okar-kraftigt/>
[Artikel i dagstidning, hämtad från nätet]

Leung, D., Blastorah, M., Nusdorfer, L., Jeffs, A., Jung, J., Howell, D., ... Rose, L. (2017). Nursing patients with chronic critical illness and their families: A qualitative study. *Nursing in Critical Care*, 22(4), 229–237. <https://doi.org/10.1111/nicc.12154>
[Artikel i vetenskaplig tidskrift, fler än 7 författare, med doi-nr]

Röda Korsets Högskola (2021). *Om Röda Korsets Högskola*. Hämtad 16 november 2021 från <https://www.rkh.se/om-oss/>
[Webbsida]

Skolverket (2018). *Läroplan för grundskolan 2011: reviderad 2018* (4. uppl.). Skolverket. <https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2018/laroplan-for-grundsarskolan-reviderad-2018?id=3976>
[Läroplan, hämtad från nätet]

Snaprud, P. (2015). Elektrisk ström ersätter piller. *Forskning & Framsteg* (6), 26–31. Retriever Research.
[Artikel i populärvetenskaplig tidskrift, utan volym, hämtad från databas]

Socialstyrelsen (2018). *Tio steg som främjar amning: baserat på WHO:s Ten steps to successful breastfeeding (revised 2018)* [Broschyr]. Socialstyrelsen. <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-10-7596.pdf>
[Broschyr, hämtad från nätet]

Wilding, P. M. (2008). Reflective practice: A learning tool for student nurses. *British Journal of Nursing*, 17(11), 720–724.
[Artikel i vetenskaplig tidskrift, tryckt]

Referenslista för denna guide

American Psychological Association. (2020a). *Concise guide to APA style* (7th ed.). American Psychological Association.

American Psychological Association (2020b). *Publication manual of the American Psychological Association: The official guide to APA style* (7. uppl). American Psychological Association.

Folkhälsomyndigheten (2019). *Hur mår nyanlända barn i Sverige?: Resultat från en kartläggning av hälsa, livskvalitet och levnadsförhållanden bland barn från Afghanistan, Irak och Syrien*.

Folkhälsomyndigheten.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/7d7719edda1a454f955701705417001d/hur-mar-nyanlanda-barn-sverige.pdf>

Jonsson, D. (2018). Q. *Can I use one citation at the end of a multiple sentence paragraph, or do I have to cite for every sentence?* Hämtad 18 november 2021 från <http://rasmussen.libanswers.com/faq/32328>

Språkrådet (2017). *Svenska skrivregler* (4. uppl.). Stockholm: Liber.

Svenska Akademien (2020). *Svenska Akademiens ordböcker*. <https://svenska.se/>